

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 75/2025-33

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla (sudca spravodajca) a sudcov Ivana Fiačana a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného OROS & Partners s.r.o., Hviezdoslavova 7, Košice, proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach č. k. 8CoEk/5/2024-149 z 30. septembra 2024 takto

r o z h o d o l :

Ústavnej sťažnosti **n e v y h o v u j e .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 13. decembra 2024 domáha vyslovenia porušenia základných práv na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a práv na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a ochranu majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením krajského súdu o potvrdení uznesenia okresného súdu, ktorým bol zamietnutý návrh sťažovateľa na zastavenie exekúcie.

II.

2. V roku 2006 začatom exekučnom konaní sa oprávnený proti povinnému (otcovi sťažovateľa) domáhal vymoženia 568,01 eur. Otec sťažovateľa zomrel a osvedčením o dedičstve z 20. novembra 2012 sťažovateľ nadobudol dedičstvo, ktorého hodnota bola 5 663,64 eur, dlhy poručiťľa boli 1 610,04 eur, a preto čistá hodnota dedičstva bola 4 053 eur. Uznesením z roku 2016 bola pripustená zmena povinného v tomto konaní tak, že sa ním namiesto svojho otca stal sťažovateľ.

3. Sťažovateľ žiadal exekúciu zastaviť, keďže po smrti otca [REDACTED] splatil jeho iný, do dedičského konania neprihlásený dlh, keď vrátil pôžičku veriteľke 4 315,21 eur. Sťažovateľ tvrdil, že zodpovedá len do hodnoty dedičstva a nie je povinný splatiť dlh uplatnený v exekučnom

konaní, keďže tak by plnil nad hodnotu nadobudnutého dedičstva. Mestský súd Košice (predtým Okresný súd Košice II) návrh sťažovateľa na zastavenie exekúcie zamietol. Uviedol, že neobstojí poukaz na uspokojenie tretej veriteľky, ktorá nie je účastníkom konania.

4. Proti uzneseniu mestského súdu podal sťažovateľ odvolanie, v ktorom namietal nesprávne zistenie skutkového stavu a nesprávne právne posúdenie. Poukazoval na to, že uhradil dlh tretej veriteľke 4 315,21 eur, čím uhradil za poručiteľa dlhy vo vyššej hodnote, ako bola hodnota dedičstva, a poukázal na § 470 ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), podľa ktorého dedič zodpovedá za dlhy poručiteľa len do výšky nadobudnutého dedičstva. Poukázal aj na rozhodnutie v inom exekučnom konaní, v ktorom súd proti nemu ako právnenému nástupcovi jeho otca exekúciu vyhlásil za neprípustnú a zastavil ju, čo tvorí prekážku veci rozhodnutej.

5. O odvolaní sťažovateľa rozhodol krajský súd ústavnou sťažnosťou namietaným uznesením z 30. septembra 2024, ktoré bolo sťažovateľovi doručené 16. októbra 2024 tak, že uznesenie mestského súdu potvrdil, keďže sťažovateľ dlhy uspokojil v rozpore s § 470 a § 471 ods. 2 OZ a § 198 ods. 1 a § 207 ods. 1 a § 208 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), keďže pôžičku otca 4 315,21 eur veriteľke vrátil až potom, keď sa z osvedčenia o dedičstve dozvedel o dlhu vymáhanom v exekučnom konaní. K prekážke veci rozhodnutej uviedol, že šlo o dve rozdielne exekučné konania.

6. Ešte pred podaním ústavnej sťažnosti mestský súd uznesením z 13. novembra 2024, ktoré bolo sťažovateľovi doručené 27. novembra 2024 a ktoré nadobudlo právoplatnosť 13. decembra 2024 (deň podania ústavnej sťažnosti), exekúciu vedenú proti sťažovateľovi vyhlásil za neprípustnú a zastavil ju. V rozpore so svojím skorším rozhodnutím a ústavnou sťažnosťou namietaným uznesením krajského súdu dospel k záveru, že sťažovateľ tým, že veriteľke poručiteľa vrátil pôžičku 4 315,21 eur, uhradil dlhy do čistej hodnoty dedičstva, čo odôvodňuje zastavenie exekúcie podľa § 57 ods. 1 písm. g) Exekučného poriadku, podľa ktorého je tu iný dôvod, pre ktorý nemožno exekúciu vykonať.

III.

7. Podľa sťažovateľa krajský súd nevysvetlil rozpor, keď na jednej strane vylúčil jeho zodpovednosť za dlhy poručiteľa nad rámec dedičstva a na strane druhej mu prikazuje splniť dlhy poručiteľa nad rámec získaného majetku. Odôvodnenie namietaného uznesenia považuje za nedostatočné, nepresvedčivé a arbitrárne. Hoci oba súdy poukazujú na § 471 ods. 2 OZ, ktorý pri predĺženom dedičstve odkazuje na ustanovenia o likvidácii dedičstva, a teda na proporcionálnu úhradu dlhov, nevysvetlili záver, že nedodržanie tohto ustanovenia má za následok neuplatnenie § 470 OZ. Sťažovateľ dodal, že krajský súd s polročným odstupom rozhodol v totožnej otázke rozdielne.

8. Krajský súd považuje ústavnú sťažnosť za neopodstatnenú, keďže jeho rozhodnutie je vecne správne. Zdôraznil, že sťažovateľ sa z osvedčenia o dedičstve z 20. novembra 2012 dozvedel o v exekúcii vymáhanej pohľadávke oprávneného, no napriek tomu tretej veriteľke 20. februára 2013 splatil inú, do dedičstva neprihlásenú pohľadávku. Preto sťažovateľ konal v rozpore s pomerným uspokojovaním dlhov poručiteľa tak, ako to vyplýva z OZ a CMP, čo odôvodňuje správnosť zamietnutie jeho návrhu na zastavenie exekúcie.

9. Po prijatí ústavnej sťažnosti sťažovateľ ústavnú sťažnosť doplnil a poukázal na to, že proti nemu vedená exekúcia bola zastavená uznesením mestského súdu z 13. novembra 2024. Vzhľadom na to upustil od svojho návrhu na to, aby bola vec po zrušení uznesenia krajského súdu vrátená na ďalšie konanie, keďže by to už procesne nebolo účelné. K vyjadreniu krajského súdu uviedol, že na ústavnej sťažnosti trvá a zopakoval svoju argumentáciu z ústavnej sťažnosti.

IV.

10. Nemožno dospieť k záveru, že by namietaným uznesením krajského súdu došlo k porušeniu uvedených ústavných práv sťažovateľa. Preto nebolo ústavnej sťažnosti vyhovené.

11. Ústavný súd nie je opravnou inštanciou všeobecných súdov (I. ÚS 31/05). V zásade nemá právomoc preskúmať skutkové zistenia a právne názory všeobecných súdov, ktoré pri výklade a uplatňovaní zákonov vytvorili skutkový a právny základ ich rozhodnutí. Ústavný súd pri rozhodnutiach všeobecných súdov kontroluje zlučiteľnosť účinkov interpretácie a aplikácie právnych noriem a postupu, ktorý im predchádzal, so základnými právami. Preskúmanie rozhodnutia všeobecného súdu v konaní pred ústavným súdom má opodstatnenie len v prípade, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva. Skutkový stav a právne závery všeobecného súdu sú predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by prijaté právne závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňovateľné a neudržateľné, čím by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (IV. ÚS 43/04).

12. Uznesenie krajského súdu vychádza z vecne správnych východísk o tom, že dlh poručiteľa nezaniká tým, že si veriteľ svoju pohľadávku neprihlási v dedičskom konaní, pre zaradenie dlhu do pasív je určujúce to, či dlh poručiteľa v čase smrti existoval a dedič zodpovedá za dlhy poručiteľa len do výšky nadobudnutého dedičstva. Popritom je zrejmé, že sťažovateľ sa z osvedčenia o dedičstve z 20. novembra 2012 dozvedel aj o dlhu poručiteľa, ktorý bol vymáhaný v namietanom exekučnom konaní, no napriek tomu, aby tento dlh čo i len čiastočne splnil, 20. februára 2013 tretej veriteľke splnil dlh, ktorý nebol prihlásený do dedičstva. Rozhodujúcim argumentom krajského súdu bolo to, že dedičstvo bolo predĺžené, a preto mal sťažovateľ pri uspokojení veriteľov postupovať analogicky podľa ustanovení o likvidácii dedičstva, a to aj napriek tomu, že predĺženie dedičstva nebolo zistené v dedičskom konaní.

13. Pri tomto závere krajský súd vychádzal z § 470 ods. 1 OZ, podľa ktorého dedič zodpovedá do výšky ceny nadobudnutého dedičstva za primerané náklady spojené s pohrebom poručiteľa a za poručiteľove dlhy, ktoré na neho prešli poručiteľovou smrťou, a § 471 ods. 2 OZ, podľa ktorého ak nedôjde k dohode medzi dedičmi a veriteľmi, spravuje sa povinnosť dedičov plniť tieto dlhy ustanoveniami CMP o likvidácii dedičstva. Dedičia pritom nezodpovedajú veriteľom, ktorí svoje pohľadávky neoznámili i napriek tomu, že ich na to súd na návrh dedičov vyzval, pokiaľ je uspokojením pohľadávok ostatných veriteľov cena nimi nadobudnutého dedičstva vyčerpaná.

14. Podstatou namietaného uznesenia krajského súdu je tak to, že dedič predĺženého dedičstva sa nemôže vyhnúť zaplateniu dlhu vymáhaného v exekúcii tým, že jednoducho uhradí dlh inému veriteľovi. Podľa krajského súdu sa preto má postupovať ako pri likvidácii dedičstva podľa § 208 ods. 2 CMP tak, aby boli pohľadávky uspokojené pomerne, keďže toto ustanovenie odkazuje

na primerané použitie Exekučného poriadku o rozvrhu výtazku z predaja nehnuteľností. Krajský súd identifikoval, že vo veci sťažovateľa došlo k situácii, ktorú zákon výslovne neupravuje. Tá spočívala v tom, že hoci bolo dedičstvo predĺžené, nedošlo k dohode dediča s veriteľmi a ani k likvidácii dedičstva. Následne krajský súd dospel k tomu, že v takejto situácii sa má porúčiteľ správať analogicky ako pri likvidácii dedičstva a veriteľov, o ktorých preukázateľne vie, má uspokojiť do výšky nadobudnutého dedičstva, no pomerne a nie tak, že si vyberie veriteľa, ktorému splatí dlh porúčiteľa. Krajský súd tak dospieva k tomu, že vzhľadom na obmedzenú zodpovednosť dediča za dlhy porúčiteľa treba v záujme ochrany práv veriteľov dospieť k záveru, že právne postavenie veriteľov nemôže byť iné, než aké by bolo pri uspokojovaní ich pohľadávok v rámci likvidácie dedičstva. K tomu treba doplniť, že k obdobnému záveru dospel aj český najvyšší súd (21Cdo/220/2009).

15. Právna úvaha krajského súdu v namietanom uznesení nie je nedostatočne odôvodnená a ani zjavne mylná, keďže ide o vyrovnanie sa so zákonom výslovne neupravenou situáciou tak, aby boli proporcionálne vyrovnané dva protistojace záujmy. Na strane jednej záujem sťažovateľa ako dediča na tom, aby zo svojho majetku na dlhy porúčiteľa nezaplatil viac ako nadobudol z dedičstva, a na strane druhej záujem dedičov porúčiteľa na pomernom uspokojení ich pohľadávok z majetku zomrelého dlžníka. To platí o to viac v situácii, keď sťažovateľ namiesto plnenia exekučne vymáhaných a do dedičstva prihlásených dlhov pristúpil k plnému uspokojeniu nepomerne vyššej, súdmi nepriznanej, exekučne nevymáhanej a do dedičstva neprihlásenej pohľadávky tretej osoby. K tomu treba len doplniť, že pohľadávka oprávneného v namietanom exekučnom je pohľadávkou, ktorá je vymáhaná v exekúcii, a teda patrí do skupiny podľa § 157 ods. 1 písm. d) Exekučného poriadku, a tvrdená a sťažovateľom uspokojená pohľadávka tretej osoby je v skupine ostatných pohľadávok podľa § 157 ods. 1 písm. e) Exekučného poriadku, teda môže byť uspokojená až potom, keď sú uspokojené pohľadávky z predchádzajúcich skupín.

16. Čo sa týka námietky sťažovateľa o tom, že krajský súd sa nevysporiadal s rozhodnutím mestského súdu v obdobnom a proti nemu vedenom exekučnom konaní, dokonca ešte pred podaním ústavnej sťažnosti rozhodol o zastavení exekúcie v proti nemu vedenom a ústavnou sťažnosťou namietanom exekučnom konaní, treba vychádzať z toho, že sťažovateľ v sťažnosti proti uzneseniu mestského súdu argumentoval tým, že toto rozhodnutie je prekážkou veci rozhodnutej. Na túto námietku krajský súd reagoval primerane tak, že sťažovateľovi vysvetlil, že tomu tak nie je. Čo sa týka toho, že súdy v jeho exekučných konaniach rozhodovali rozdielne, treba uviesť, že rozličná rozhodovacia činnosť všeobecných súdov prvej inštancie sama osebe nezakladá dôvod porušenia sťažovateľových ústavných práv na súdnu ochranu a spravodlivé súdne konanie.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 11. septembra 2025

Robert Šorl
predseda senátu